

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 10C/210/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5713213526
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Gazdačková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2015:5713213526.3

Rozhodnutie

Okresný súd Martin samosudkyňou JUDr. Máriou Gazdačkovou v právnej veci žalobcu U. U. N..V..Q.. N. N. I. K. X, H. Č.É. O. XXXX/XXa, Č. V., IČO: 264 29 705, právne zastúpeného Fridrich Paľko s.r.o. so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému K. K., J.. XX.X.XXXX, G. I. Č..XX, v konaní o zaplatenie zmenkovej sumy 537,84 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je žalobcovi povinný zaplatiť zmenkovú sumu vo výške 537,84 € a 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy 600 € od 21. 10. 2009 do 17. 01. 2010, čo predstavuje sumu 8,80 €, zo sumy 565,35 € od 18. 01. 2010 do 18. 05. 2010, čo predstavuje sumu 11,28 €, zo sumy 552,84 € od 19. 05. 2010 do 18. 10. 2010, čo predstavuje sumu 13,94 € a zo sumy 537,84 € od 19. 10. 2010 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku uplatneného nároku sa žaloba zamieta.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom podaným na tunajšom súde 28.3.2013 si žalobca proti žalovanému uplatnil právo na zaplatenie zmenkovej sumy vo výške 537,84 eur, na zaplatenie zmenkového úroku vo výške 0,25% denne zo sumy 600,-€ od 17.6.2009 do 17.1.2010, čo predstavuje sumu 322,50 eur, zo sumy 565,35€ od 18.1.2010 do 18.5.2010, čo predstavuje sumu 171,02 eur, zo sumy 552,84 eur od 19.5.2010 do 18.10.2010, čo predstavuje sumu 211,46 eur, zo sumy 537,84 eur od 19.10.2010 do zaplatenia a 6% úrok zo zmenkovej sumy zo sumy 600,-€ od 21.10.2009 do 17.1.2010, čo predstavuje sumu 8,80 eur, zo sumy 565,35€ od 18.1.2010 do 18.5.2010, čo predstavuje sumu 11,28 eur, zo sumy 552,84 eur od 19.5.2010 do 18.10.2010, čo predstavuje sumu 13,94 eur, zo sumy 537,84 eur od 19.10.2010 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 1/3% zmenkovej sumy, teda 2,- eur, a náhradu trov konania.

V žalobe žalobca uviedol, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil žalovaný dňa 12.2.2009 na zmenkovú sumu 600,-€, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 17.6.2009. Indosovaná zmenka je vistazmenkou, opatrenou doložkou „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená 12.2.2009 na sumu 600,- eur, čo je dátum vystavenia, pričom do jej textu bol poňatý záväzok žalovaného zaplatiť túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25% denným úrokom od 17.6.2009. Za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu, pričom vystaviteľ doposiaľ zaplatil 62,16 eur, pričom na zmenkovú sumu uhradil 62,16 eur, na úroky neuhradil žiadnu sumu. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“ indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Žalobca podal návrh na vzorovom tlačive „A“ návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa článku 4. ods.1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) 861/2007/ES, ktorým sa ustanovuje Európske konanie

vo veciach s nízkou hodnotou sporu. Ako písomné dôkazy na podporu svojej pohľadávky žalobca uviedol a predložil originál zmenky, výpis z obchodného registra žalobcu a plnomocenstvo jeho právneho zástupcu vrátane osvedčenia ne registráciu na daň z pridanej hodnoty. Súčasne uviedol, že nechce, aby sa nariadilo pojednávanie.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca je zahraničnou právnickou osobou, právomoc súdu SR v tejto veci je daná s poukazom na článok 2 bod 1 Nariadenia Rady (ES) č.44/2001 a keďže sa jedná o cezhraničné konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, príslušnosť Okresného súdu Martin je daná podľa článku 11. Preambuly, článku 4 bod 1 a článku 25 bod 1 písmeno a/ Nariadenia č.861/2007/ES, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, pretože Slovenská republika ako zmluvná strana Nariadenia č.861/2007/ES Komisii oznámila, že príslušnými súdmi na vydanie rozsudkov v Európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu budú v Slovenskej republike okresné sudy, pričom žalobca si príslušnosť Okresného súdu Martin vybral podľa bydliska žalovaného.

Dňa 12.11.2013 Okresný súd Martin v zmysle článku 5 odsek 2 Nariadenia 861/2007/ES doručoval žalovanému kópiu tlačiva (návrhu) na uplatnenie pohľadávky spolu s vyplneným „C“ tlačivom na odpoveď. Žalovaný zásielku súdu prevzal do vlastných rúk dňa 14.11.2013 a do 30.tich dní po doručení tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky a tlačiva na odpoveď, neodpovedal.

Podľa článku 19 Nariadenia č.861/2007/ES pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie. Vzhľadom na túto skutočnosť sa občianske súdne konanie riadi O.s.p. (zák.č.99/1963Zb.).

Vzhľadom na možnosť iného právneho posúdenia veci a vzhľadom na skutočnosť, že bolo potrebné vykonať dôkaz, oboznámením sa s originálom zmenky, súd považoval za potrebné nariadiť ústne pojednávanie a to dňa 13.1.2014 na deň 7.2.2014. O nariadení pojednávania nevydával súd osobitné rozhodnutie, pretože postupoval podľa § 115 a nasledujúcich O.s.p., kde toto O.s.p. nevyžaduje.

Na toto pojednávanie sa dostavil len právny zástupca žalobcu .

Žalovaný sa ospravedlnil z dôvodu choroby, o odročenie pojednávania však nepožiadaval. Preto súd v zmysle § 101 ods.2 O.s.p. vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalovaného.

Právny zástupca žalobcu žiadal, aby súd žalobe vyhovel v celom rozsahu v zmysle jej písomného petitu. Potom, čo bol oboznámený s obsahom pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Martin sp.zn. 17Er 3853/2010, obsahom ktorého je rozhodcovský rozsudok sp.zn. SR 21544/09 Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom v Bratislave, žiadal, aby súd na neho neprihliadal ako na právoplatne rozhodnutú vec, nakoľko podľa jeho právneho názoru ide o nulitný právny akt z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky.

Z originálu zmenky, ktorej fotokópia je pripojená aj v súdnom spise súd zistil, že zmenka bola vystavená v Martine 12.2.2009 žalovaným s tým, že „zaplatím na túto zmenku pri predložení na rad : K., N..V..Q..., IČO: 35 807 598, K. XX, XXX XX G., zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1, Oddiel: Sro, vložka číslo 23636/B, zmenkovú sumu 600,- eur (šesťsto eur) a zmenkový úrok 0,25% denne od 17.6.2009, pričom zmenka bola vystavená s doložkou „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote štyroch rokov od vystavenia“. Zmenka obsahuje zmenkovú sumu 600,-- € a dátum začiatku úročenia 17.6.2009, pričom na jej okraji je uvedený aj údaj číslo zmluvy 5182845. Je opatrená menom a priezviskom, ako aj adresou a rodným číslom vystaviteľa a vlastnoručným podpisom vystaviteľa, teda žalovaného.

Na rube zmenky sa nachádza zápis „Namiesto nás na rad U. U. N..V..Q..., H. Č. O. XXXX/XXa, XXX XX K., Č.D. V., IČO: 264 29 705, podpis K. N..V..Q.. Z. P., H.“.

Z kópie pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Martin sp.zn. 17Er/3853/2010 súd zistil, že je do neho pripojený rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, Bratislava, IČO: 35 922 761, zo dňa 11.1.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 1.2.2010 sp.zn. SR 21544/09. Týmto rozsudkom bolo žalobcovi - obchodnej spoločnosti Pohotovosť s.r.o. so sídlom K. XX, XXXXX G., IČO: 35 807 598 priznané plnenie

proti žalovanému K. K., G. I. XX, V..Č.. XXXXXXXXXXXX zo zmenky, vystavenej 12.2.2009 a to plnenie v sume 600,-€ spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25% denne zo sumy 600,-€ od 17.6.2009 do zaplataenia, zákonným úrokom vo výške 6% ročne zo sumy 600,-€ od 21.10.2009 do zaplataenia a náhrada trov rozhodcovského konania vo výške 176,07 eur. Z predmetného rozhodcovského rozsudku je teda zrejmé, že titulom zmenky, ktorú žalobca vo veci 10C/210/2013 pripojil do súdneho spisu a titulom ktorej požadoval vyššie uvedené plnenie bolo priznané plnenie už predtým remitentovi zmenky, to znamená obchodnej spoločnosti Pohotovosť s.r.o..

Zo spisu bolo ďalej zistené, že obchodná spoločnosť Pohotovosť s.r.o. spísala dňa 9.6.2010 pred súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým na exekútorskom úrade v Bratislave so sídlom Záhradnícka 62, Bratislava návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému K. K., gen. uvedené vyššie na vymoženie povinnosti priznanej vyššie uvádzaným rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu. Dňa 9. 8. 2010 súdny exekútor JUDr. Rudolf Krutý požiadal Okresný súd Martin o udelenie poverenia na vykonanie tejto exekúcie. Dňa 21.9.2010 Okresný súd Martin uznesením sp. zn. 17Er 3853/2010 zo dňa 21.9.2010 žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 6.4.2011. Z odôvodnenia uznesenia je zrejmé, že súd preskúmal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, ako aj exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom a zistil rozpor exekučného titulu so zákonom. Exekučný titul podľa názoru exekučného súdu priznával nedovolené plnenie, ktoré je súčasne v rozpore s dobrými mravmi a priznal zákonom nedovolené plnenie. Tiež podľa názoru súdu exekučný titul nespĺňa podmienku materiálnej vykonateľnosti, t.j. presné určenie obsahu práv a povinností vrátane rozsahu plnenia. Rozhodcovský súd sa nezoberal postavením žalovaného čo by spotrebiteľa a zároveň v rozpore s požiadavkou ochrany spotrebiteľa neaplikoval pre neho priaznivejšie ustanovenia Občianskeho zákonníka. Z predmetného uznesenia nevyplýva, že by exekučný súd dospel k presvedčeniu, že rozhodcovská doložka v úverovej zmluve tiež pripojenej do tohto spisu č.XXXXXXXXXX zo dňa 12.2.2009 obsahovala neplatnú rozhodcovskú doložku. Z odôvodnenia uznesenia je zrejmé, že exekučný súd preskúmal exekučný titul v zmysle ustanovení § 45 ods.1 písm. b/ a c/ ods.2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní.

Z uvedeného súd ustálil, že žalobca si v konaní uplatnil nároky zo zmenky a to tie isté nároky, ktoré boli priznané remitentovi, teda prvému majiteľovi zmenky, a to obchodnej spoločnosti Pohotovosť vyššie uvádzaným rozsudkom rozhodcovského súdu mimo nároku na zmenkovú odmenu vo výške 1/3-iny zmenkovej sumy, teda vo výške 2 €.

Preto súd vychádzajúc z presvedčenia, že o nárokoch majiteľa zmenky mimo nároku na zmenkovú odmenu bolo už právoplatne rozhodnuté rozhodcovským súdom, pričom predmetný rozhodcovský rozsudok posúdil v zmysle ust. § 35 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, dospel k presvedčeniu, že predmetný rozhodcovský rozsudok bráni súdu, aby majiteľovi zmenky proti tomu istému zmenkovému dlžníkovi ich opätovne priznal. Súd vychádzal zo skutočností, že právoplatný rozhodcovský rozsudok vyššie uvádzaný vytvára prekážku právoplatne rozhodnutej veci a preto priznal žalobcovi len nárok na zmenkovú odmenu vo výške 1/3-iny zmenkovej sumy, teda vo výške 2 € a vo zvyšku uplatneného nároku žalobu podľa článku 4 ods. 4 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (ES č. 861/2007) ako neprípustnú zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a Krajský súd v Žiline ako súd odvolací uznesením sp. zn. 14Cob/149/2014 zo dňa 25. 06. 2015 rozsudok Okresného súdu Martin vo výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšku uplatneného nároku a vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Vo svojom zrušujúcom uznesení odvolací súd vytkol prvostupňovému súdu skutočnosť, že sa prvostupňový súd nezaoberal otázkou neplatnosti rozhodcovskej doložky a to napriek tomu, že právny zástupca žalobcu po oboznámení sa s obsahom exekučného spisu, vrátane predmetného rozhodcovského rozsudku, označil rozhodcovský rozsudok za nulitný právny akt z dôvodu, že bol vydaný na základe rozhodcovskej doložky, ktorá je neplatná.

Odvolací súd bol toho názoru, že posúdiť otázku, či predmetný rozhodcovský rozsudok zakladá prekážku veci rozhodnutej alebo nie, nie je možné len na základe odôvodnenia uznesenia, ktorým exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Krajský súd podotkol,

že rozhodcovský rozsudok spomínaný vyššie mohol nadobudnúť právoplatnosť iba za predpokladu, že bola daná právomoc rozhodcovského súdu pre jeho vydanie. Teda za predpokladu, že bola uzavretá rozhodcovská zmluva medzi spoločnosťou K. N..V..Q.. G. a žalovaným a to buď vo forme osobitnej zmluvy alebo vo forme rozhodcovskej doložky (§ 3, § 4 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní). Nie je možné akceptovať taký rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, nakoľko by išlo o akceptáciu rozhodnutia nevykonateľného majúceho účinky pa actu, uložil preto okresnému súdu zaoberať sa otázkou, či rozhodcovská doložka obsiahnutá v zmluve o úvere uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je platná a, či tak rozhodcovský súd mal právo na vydanie rozhodcovského rozsudku. Keďže nevykonateľný rozhodcovský rozsudok prekážku veci rozhodnutej podľa § 159 ods. 3 O. s. p. nezakladá, okresný súd opätovne posúdi žalobcom uplatnený nárok v časti, kde z dôvodu prekážky rozhodnutej veci pôvodne uplatnený návrh žalobcu zamietol, pričom bude vychádzať z aktuálneho stavu konania, v rámci ktorého žalovaný v nariadením stanovenej lehote neuplatnil žiadne námietky voči uplatnenému nároku žalobcu.

V tomto prípade podľa krajského súdu neboli naplnené predpoklady pre vykonanie dôkazov nad rámec dôkazných návrhov účastníkov konania podľa ustanovenia § 120 ods. 1 O. s. p., pretože vo vzťahu k tvrdeniam žalobcu nebolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie s výnimkou oboznámenia sa s predloženiu zmenkou. Dokazovanie nebolo vykonávané ani vo vzťahu k tvrdeniam žalovaného, ktorý vo veci nevyjadril a napriek tomu okresný súd vykonával dokazovanie úverovou zmluvou a ďalšími listinami získanými z exekučného spisu, ktoré pre rozhodnutie o uplatnenom nároku na zaplatenie zmenkovej sumy s príslušenstvom neboli nevyhnuté, nakoľko na posúdenie a rozhodnutie o takomto nároku postačovala samotná v originály predložená zmenka.

Vychádzajúc z právneho názoru krajského súdu, okresný súd v ďalšom konaní nariadil pojednávanie na deň 30. 09. 2015 a opätovne sa oboznámil s obsahom spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 17Er/3853/2010, predovšetkým zo zmluvou o úvere č. XXXXXXXX a tam obsiahnutou rozhodcovskou doložkou, a prihliadal aj na výsledky predtým vykonaného dokazovania. Žalobca zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach a žalovaný bol opätovne nečinný.

Z predmetnej úverovej zmluvy súd zistil, že túto uzavrela obchodná spoločnosť K. N..V..Q.. N. N. I. G., K. XX, IČO: 35 807 598 so žalovaným dňa 12. 02. 2009, pričom z údajov v zmluve nevyplývalo, že by žalovaný, ktorý bol fyzickou osobou, pri uzatváraní a plnení tejto zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Žalovaný v zmluve nebol identifikovaný ako podnikateľ a skutočnosť, že v lícovej časti úverovej zmluvy bol vyplnený údaj o tom, že úver je poskytovaný na účely výkonu jeho zamestnania, bolo z pohľadu ust. § 52 a nasl. Obč. zák. (zák. č. 40/1964 Zb.) irelevantný. Túto zmluvu súd vyhodnotil ako spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 ods. 1 Obč. zák., pretože súdu je z rozhodovacej činnosti iných obdobných sporoch obchodnej spoločnosti K. N..V..Q.. N. N. I. G. známa skutočnosť, že táto obchodná spoločnosť je osobou, ktorá pri uzatváraní zmlúv o úveroch koná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a žalovaný bol fyzickou osobou, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy, nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Preto bolo nutné predmetnú zmluvu posúdiť, vzhľadom na skúmanie platnosti rozhodcovskej doložky aj z pohľadu spotrebiteľského práva, ktoré vymedzuje Občiansky zákonník v ustanoveniach § 52 až § 60, ktoré boli platné v čase uzavretia úverovej zmluvy. Predmetná rozhodcovská doložka bola zakomponovaná v článku 18 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru bez väčšieho zvýraznenia a vyplývalo z nej, že ju zmluvné strany majú uzatvárať podľa zák. č. 244/2002 Z. z. s tým, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy o úvere vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie ako aj spory, ktoré vzniknú z dohody o vyplňovaní zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnenia práv z takto vyplnenej zmenky vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené:

a/ pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, IČO: 35 922 761, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava 1 oddiel SO, zložka č. 3530/B, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde, rozhodcovské konanie bude vedené podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu jediným rozhodcom ustanoveným podľa vnútorných predpisov rozhodcovského súdu;

b/ pred príslušným súdom Slovenskej republiky, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na súde podľa príslušného právneho predpisu (zák. č. 99/1964 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Zmluvné strany sa dohodli, že pokiaľ ktorákoľvek zo zmluvných strán podá žalobu o rozhodnutie akéhokoľvek sporu, ktorý vznikne z tejto zmluvy o úvere, vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo

zrušenie ako aj sporu, ktorý vznikne z dohody o vyplnení zmenky zabezpečujúcej túto úverovú zmluvu a uplatnených práv z takto vyplnenej zmenky vrátane sporu o jej platnosť, výklad alebo zrušenie na všeobecnom súde, považuje sa táto skutočnosť za rozvázovaciú podmienku tejto rozhodcovskej doložky; ustanovenie tejto vety sa nepoužije v prípade, ak pre podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd vo veci, v ktorej je touto rozhodcovskou doložkou v súlade s vnútornými predpismi rozhodcovského súdu založená právomoc rozhodcovského súdu.

Pri prieskume prijateľnosti a súčasne aj platnosti takejto rozhodcovskej doložky súd potom vychádzal z ust. § 53 Obč. zák..

Podľa § 53 ods. 1 Obč. zák., spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 Obč. zák., za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 4 písm. r/ vtedy platného Obč. zák., za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.

Podľa § 53 ods. 5 Obč. zák., neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

V danom prípade bola súčasťou zmluvného dojednania obchodnej spoločnosti Pohotovosť a žalovaného rozhodcovská doložka, v zmysle ktorej všetky ich spory budú riešené vyššie uvedeným Stálym rozhodcovským súdom, ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde. K právnomu posúdeniu rozhodcovskej doložky s takýmto a podobným obsahom už aj Najvyšší súd Slovenskej republiky zaujal závery v množstve svojich rozhodnutí, v ktorých konštatoval, že takáto rozhodcovská doložka je neprijateľná a neplatná zmluvná podmienka, ktorá v neprospech spotrebiteľa spôsobuje značnú nerovnováhu v ich právach a povinnostiach lebo od spotrebiteľa fakticky vyžaduje, aby sa podriadil výlučne rozhodcovskému konaniu. Preto aj Okresný súd Martin v ďalšom konaní zaujal právny názor, že vyššie citovaná rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve a preto je v zmysle ust. § 53 ods. 5 Obč. zák. neplatná. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla v danom prípade založiť právomoc rozhodcovského súdu a preto ním vydaný rozhodcovský rozsudok nemohol založiť prekážku veci právoplatne rozhodnutej. V tomto smere súd prehodnotil svoj predchádzajúci právny názor.

Okresný súd Martin potom s prihliadnutím na svoje predchádzajúce závery dospel k presvedčeniu, že žalobca predložil platnú zmenku, ktorá obsahuje všetky náležitosti zmenky vyžadované ustanovením § 75 Zákona zmenkového a šekového č. 191/1950 Zb. pre vlastnú zmenku.

Podľa § 76 ods. 2 Zákona zmenkového a šekového, o vlastnej zmenke, v ktorej niet údaja sročnosti, platí, že je sročná na videnie. Zmenka na videnie je splatná pri predložení. Na platenie musí byť predložená do jedného roku od dátumu vystavenia, ale vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť dlhšiu lehotu (§ 34 ods.1 Zmenkového a šekového zákona).

V prípade žalovanej zmenky určil vystaviteľ predloženie zmenky na platenie lehotu 4. roky odo dňa vystavenia. Vzhľadom na úročenie zákonným úrokom zo zmenkovej sumy vyplýva, že remitent predložil žalovanému zmenku na platenie 21. 10. 2009.

Podľa § 16 ods.1 Zmenkového a šekového zákona o tom, kto má zmenku v rukách platí, že je oprávneným majiteľom, ak preukáže svoje právo nepretržitým radom indosamentov a to aj vtedy, ak posledný z nich je blankoindosament.

Žalobca nadobudol zmenku indosamentom, čo znamená rubopisom a stal sa majiteľom zmenky, preto môže podľa § 48 ods. 1 v spojení s ustanovením § 77 ods. 1 Zmenkového a šekového zákona postihom

žiadať proti žalovanému zmenkovú sumu s dojednanými úrokmi a 6 % zákonné úroky odo dňa splatnosti ako aj odmenu vo výške 1/3-iny % zmenkovej sumy.

Vzhľadom na právny názor odvolacieho súdu a charakter konania, preukázané skutočnosti a vyššie citované zákonné ustanovenia, súd potom nemohol mať výhrady k nároku žalobcu na zaplatenie zmenkovej sumy 537,84 € spolu so zákonným 6 % ročným úrokom tak, ako ho žalobca v žalobe uplatnil a preto tieto plnenia žalobcovi vo výrokovej časti tohto rozsudku priznal.

Pokiaľ však ide o dohodnutý úrok vo výške 0,25 % denne, vzhľadom na spotrebiteľský charakter zmluvy medzi obchodnou spoločnosťou Pohotovosť, teda remitentom zmenky a žalovaným, súd sa aj bez námietky žalovaného zaoberal skutočnosťou, či takto dohodnutý úrok je v súlade (a to aj napriek tomu, že pre žalobcu nárok naň vyplýval z platnej zmenky) s kogentnými ustanoveniami zákona, z ktorých je nutné vychádzať pri ochrane spotrebiteľa.

Ak zákon č. 191/1950 Zb. umožňuje úročenie zmenkovej sumy je súd toho názoru, že takáto úroková doložka obsiahnutá na zmenke musí svojim obsahom zodpovedať kritériám vyžadovaným zákonom pre platnosť právneho úkonu i z hľadiska jeho súladu s dobrými mravmi, inak môže byť časť zmenky obsahujúca úrokovú doložku postihnutá absolútnou neplatnosťou podľa § 39 Obč. zák..

V zmysle ust. § 39 Obč. zák., totiž právny úkony, ktorý svojim účelom alebo obsahom odporuje dobrým mravom je neplatný, a to absolútne neplatný.

Na predloženej zmenke bol dojednaný úrok vo výške 0,25 % denne, čo v ročnom vyjadrení predstavuje 91,25 % ročne.

Súdu je z rozhodovacej činnosti v rôznych spotrebiteľských sporoch známa skutočnosť, že v roku 2009 a aj v roku 2010 priemerná úroková miera pri nových úveroch mierne presahovala 15 % ročne. Úročenie v rozsahu 91,25 % bolo teda 6-násobne vyššie ako najvyššia priemerná úroková sadzba v danom období. Veriteľ na úrokoch ročne mohol získať takmer 100 % istiny. Takýto úrok pre dlžníka bol finančne likvidačný v prípade niekoľkoročného omeškania s úhradou istiny. Za takýchto okolností súd dospel k presvedčeniu, že úroková sadzba dohodnutá na zmenke svojou neprimeranosťou odporovala všeobecne uznaným pravidlám morálky a bola v rozpore s dobrými mravmi. Preto úroková doložka nachádzajúca sa na zmenke, podľa ktorej sa žalovaný zaviazal zaplatiť zmenkový úrok 0,25 % denne od 17. 06. 2009, pre rozpor s dobrými mravmi bola absolútne neplatná, nezakladala záväzok žalovaného zaplatiť žalobcom požadovaný úrok a preto súd v tejto časti žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p.. Žalovaný bol v konaní úspešnejší ako žalobca, pretože žalobca bol neúspešný v uplatnení nároku na zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne, ktorý bol čiastočne vyčíslený a už takto vyčíslený úrok z omeškania predstavoval sumu vyššiu ako bola suma zmenková, resp. aj sumy požadované titulom 6 % ročného úroku zo zmenkovej sumy, ktorý bol žalobcovi priznaný. Žalovanému však v konaní trovy nevznikli, preto súd za situácie, keď ani jeden z účastníkov konania nebol plne úspešný rozhodol podľa § 142 ods. 2 O. s. p. tak, že žiadny z nich proti tomu druhému nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované, musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené podmienky konania, rozhodol vecne nepríslušný súd prvého stupňa, rozhodnutie súdu prvého stupňa vyniesol vylúčený sudca alebo súd prvého stupňa bol nesprávne obsadený; to neplatí, ak senát rozhodoval namiesto samosudcu,

b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

g/ súd prvého stupňa neprihliadol na námietky odvolateľa napriek tomu, že na to neboli splnené podmienky podľa § 175 ods.3, časť prvej vety za bodkočiarkou,

h/ rozsudok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov. /§ 205 ods.2 O.s.p./.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinnosť uložená týmto rozsudkom nebude dobrovoľne splnená, možno sa jej splnenia domáhať výkonom rozhodnutia.

Podľa čl. 15 ods.1 Nariadenia (ES) č.861/2007 je rozsudok vykonateľný bez ohľadu na akýkoľvek možný opravný prostriedok.